

INHOUD

VOORWOORD

Marc BOSSUYT	v

UNIVERSELE VERKLARING VAN DE RECHTEN VAN DE MENS	1

LANG ZAL ZE LEVEN DE UNIVERSELE VERKLARING VAN DE RECHTEN VAN DE MENS: VERLEDEN EN HEDEN

Koen DE FEYTER	9

I. Verleden	9
II. Grondslag	11
III. Geen hiërarchie	12
IV. Elk orgaan van de gemeenschap	13
V. De internationale orde	15
VI. Heden	16

MENSENRECHTEN EN POLITIEK: HOEZO?

Fernand TANGHE	19

I. Inleiding	19
II. De onvatbare mens	20
III. Mensenrechten als generator van democratisch samenleven	27
IV. Mensenrechten en mensenrechtenpolitiek	31

DE PREAMBULE – GRONDSLAGEN VAN DE UNIVERSELE VERKLARING VAN DE RECHTEN VAN DE MENS

Eva BREMS	37

I. Inleiding	37
II. Een revolutie die zichzelf ontkent	38
III. De historische context: rechten voor mensen als reactie op het onmenselijke	39

IV.	Voorzichtige ambitie	40
V.	Inherent menselijke rechten?	41
VI.	Een werkelijk universele verklaring?	43
VII.	Kiezen voor universaliteit en de gevolgen daarvan	45
VIII.	Emancipatie binnen het mensenrechtendiscours	46
IX.	Het Westen en de rest van de wereld	47
X.	Inclusieve universaliteit ook voor culturele verschillen	50

**TEGENDRAADSE BEDENKINGEN BETREFFENDE DE INVULLING
VAN DE MENSENRECHTEN**

Matthias E. STORME	53

HET VERBOD VAN DISCRIMINATIE

Stefan SOTTIAUX	61

I.	Inleiding	61
II.	Drie gelijkheidsmodellen	63
	A. Het gelijkheidsbeginsel als beginsel van behoorlijke politieke besluitvorming	63
	B. Het gelijkheidsbeginsel als mensenrechtelijk beschermings- beginsel.	64
	C. Het proactieve discriminatie- en diversiteitsrecht	65
III.	Het gelijkheidsbeginsel als mensenrechtelijk beschermingsbeginsel . . .	68
	A. Stand van zaken	68
	B. Actualiteit: de procedures voor het Grondwettelijk Hof	70
IV.	Het proactieve discriminatie- en diversiteitsrecht	74
	A. Stand van zaken	74
	B. Actuele uitdagingen	77

‘FOLTEREN’ IN TERREURTIJDEN

Steven DEWULF	79

I.	Inleiding	79
II.	Een overzicht in vogelvucht van de toepasselijke juridische instrumenten	81
III.	Zoeken naar een definitie van folteren.	85
IV.	De essentiële elementen van ‘foltering’	90
	A. Ernstige pijn of hevig lijden	91
	B. Geestelijk of lichamelijk lijden	93

C.	Opzettelijk toegebracht	93
D.	Gans bijzonder opzet	94
E.	De dader: link met de overheid?	96
F.	Het slachtoffer?	98
V.	Besluit	98

**INTERNATIONALE ORGANISATIES EN MENSENRECHTEN:
A PERFECT FIT? EEN ONDERZOEK AAN DE HAND VAN DE ZAAK
KOSOVO**

	Didier PACQUÉE	99
I.	Inleiding	99
II.	Pogingen tot rechterlijke toetsing	102
	A. Een korte verkenning van de verhouding tussen het EHRM en resoluties van de VN-Veiligheidsraad aan de hand van Behrami en Behrami tegen Frankrijk en Saramati tegen Frankrijk, Duitsland en Noorwegen	102
	B. Lidstaataansprakelijkheid voor het optreden van de EU/EG onder het EVRM	108
III.	Besluit	112

**HET RECHT OP ASIEL: OVER INTENTIES, RECHT EN
VERANTWOORDELIJKHEID ONDER INVLOED VAN DE
MENSENRECHTEN**

	Dirk VANHEULE	113
I.	Inleiding	113
II.	Recht op asiel als intentieverklaring	114
III.	Het <i>refoulement</i> -verbod	117
IV.	Asiel als een recht op verblijf	122
V.	Naar een meer algemene verantwoordelijkheid ten aanzien van verblijf	129
VI.	Besluit	132

KOORDDANSEN TUSSEN DE EERBIEDIGING VAN HET RECHT OP EIGENDOM EN EEN RECHTVAARDIGE VERBEURDVERKLARING

Joëlle ROZIE	133
I. Inleiding	133
II. Verbeurdverklaring = exit eigendomsrecht van de veroordeelde op de besmette goederen	135
III. Een voorgeschreven neutralisering van het eigendomsrecht, maar zonder nattevingerwerk	139
IV. Opletten geblazen voor willekeurige verbeurdverklaringen	143
A. Geen geflirt met het grondwettelijk verbod op algemene confiscatie	143
B. Sanctie mag niet onevenredig zijn met het nagestreefde doel....	148
C. Geen multiplukken.....	151
D. Geen willekeurige beroving van het eigendomsrecht op goederen van bonafide derden	153
V. Besluit	156

HET RECHT OP GELOOFSVRIJHEID

Historische mijlpalen en eigentijdse uitdagingen

Jeroen TEMPERMAN.....	157
I. Inleiding	157
II. Vrijheid van geloofsovertuiging	159
III. Veranderen van geloof: de bescherming van geloofsafvalligen en bekeerders.....	163
IV. Proselitisme	166
V. Geloofsvrijheid en staat-religie verhoudingen.....	167
VI. Botsende rechten.....	173
VII. Vrijheid van meningsuiting en geloofsvrijheid.....	175
VIII. Conclusie.....	177

ARTIKEL 25 UVRM – RECHT OP EEN BEHOORLIJKE LEVENSTANDAARD

Universaliteit, territorialiteit en individualisering van de menselijke waardigheid in het sociaal recht

Daniël CUYPERS.....	179
I. Inleiding	179
II. Overzicht van de rechtsnormen inzake menselijke waardigheid	182
III. De doorwerking van de sociale grondrechten	186

IV.	Sociale zekerheid: eerste fase van realisatie van menselijke waardigheid	191
V.	De sociale zekerheid schiet te kort	195
VI.	Oude en nieuwe discussievragen betreffende tussenkomsten	201
	A. Ontoereikendheid van de bedragen	201
	B. Samenlevingsverbanden	201
	C. Het arbeidsethos	203
	D. De vreemdelingen	204
	E. Kinderen	208
	F. Steeds verfijndere rechtspraak	209
VII.	Besluit	210

RECHT VAN KINDEREN OP BESCHERMING TEGEN GEWELD

	Bart DE SMET	213
I.	Normatief kader	213
II.	Waarborgen minderjarige	217
	A. POS-procedure	217
	B. Positieve verplichting van Staten	223
	1. Waarborgen EVRM	223
	2. Strafbaarstellingen	224
	3. Rechtsmacht strafrechter	227
	4. Pedagogische tik	228
	5. Ontzetting uit het ouderlijk gezag	231
	C. Soepele aangifte van kindermishandeling	232
III.	Hinderpalen	236
	A. Verjaringstermijn	236
	B. Opnameplicht van instellingen	237
	C. Handelingsonbekwaamheid van minderjarigen	239
	1. Strafprocedures	239
	2. Burgerlijke geschillen	241
IV.	Besluit	244

ZESTIG JAAR UVRM: RECENTE ONTWIKKELINGEN EN NIEUWE UITDAGINGEN – MET BIJZONDERE AANDACHT VOOR ECONOMISCHE, SOCIALE EN CULTURELE RECHTEN

	Wouter VANDENHOLE	247
I.	Inleiding	247
II.	Een Facultatief Protocol bij het Internationaal Verdrag over Economische, Sociale en Culturele Rechten	250

Inhoud

A.	Inzet	250
B.	Proces	251
C.	Modaliteiten van het klachtrecht onder het FP-IVESCR.	254
	1. Wie geniet het klachtrecht?	254
	2. Ontvankelijkheidsvereisten voor individuele klachten.	255
	3. Voorlopige maatregelen	256
	4. Behandeling ten gronde	256
	5. Internationale samenwerking en bijstand.	257
III.	Extraterritoriale verplichtingen van staten.	258
IV.	Uitgeleide	264

**AMNESTY INTERNATIONAL VROEGER EN NU – ONTWIKKELINGEN
IN EEN BEWEGING VOOR MENSENRECHTEN**

Eva BERGHMANS	265

I.	Inleiding	265
II.	Het ontstaan van Amnesty International	266
III.	Evolutie van het werkterrein	267
IV.	De huidige visie en missie	268
V.	De toekomst: de strijd tegen armoede	269